

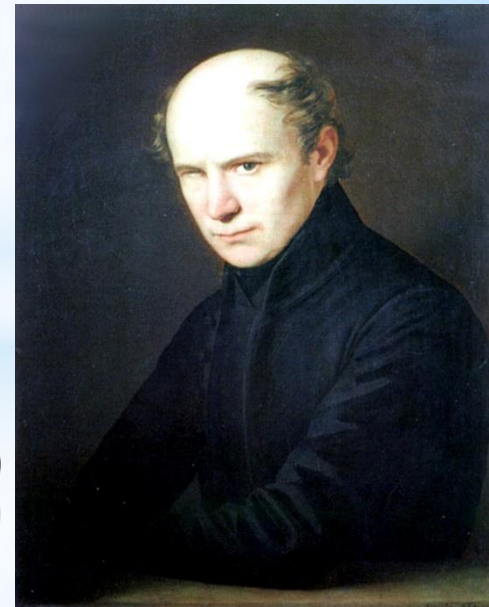

Kölcsey Ferenc: Hymnus

II. osztály

- * Jeles költő, ugyanakkor nyelvújító, kritikákat, tanulmányokat is írt. (*Felelet a Mondolatra*)
- * *Nemzeti hagyományok* c. tanulmány – ragaszkodás a nemzeti múlt értékeihez, dicső nemzeti múlt ← romantika
- * *Parainesis Kölcsey Kálmánhoz* – erkölcsi célzatú, nevelő szándékkal írt írás (Szent István intelmei) - szeretni az emberiséget és a hazát, önáldozatot hozni
- * Levelezése → önvizsgálat

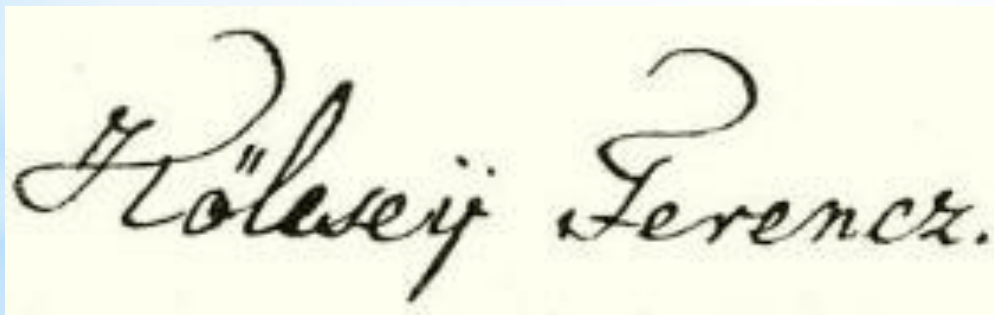
* **KÖLCSEY FERENC**
(Sződemeter, 1790 –
Szatmárcseke, 1838)

- * A múltat a jelennel szembesítő versek – *Hymnus, Vanitatum vanitas*
- * *Vanitatum vanitas* (Hiábavalóságok hiábavalósága) – minden hiábavaló, értelmetlen, a reményvesztés verse
- * A világi javak mulandósága:
„Holdvilág csak boldogságunk;
Füst a balsors, mely elszáll;
Gyertyaláng egész világunk;
Egy fúvallat a halál.”

* **Vanitatum vanitas**

- * **1823. január 22.** – *Hymnus, a magyar népzivataros századaiból*
- * OLVASÓKÖNYV – 91. oldal
- * A haza, a nemzet, a múlt tematizálása
- * **Műfajmegjelölő cím** – Az ókori irodalom kedvelt versformája. A legtöbb nemzeti himnusz dicsér, dicsekszik, a magyar foházkodik, könyörög.

Hölsey Ferenc.

* **Hymnus**

- * Alcím → utalás a múltra
- * Istenhez fordul → **imaszerű**, magasztos költemény. Hosszú szenvedés után a magyarság rászolgált a boldogságra. Közvetítés Isten és a magyar nemzet között. Isten a történelem mozgatója (**vallási alapok**).
- * A szabadságvágy verse
- * **Keretes szerkezetű** – kérés – indoklás – kérés (áldás – szájalom)

* Hymnus

SZERKEZETE:

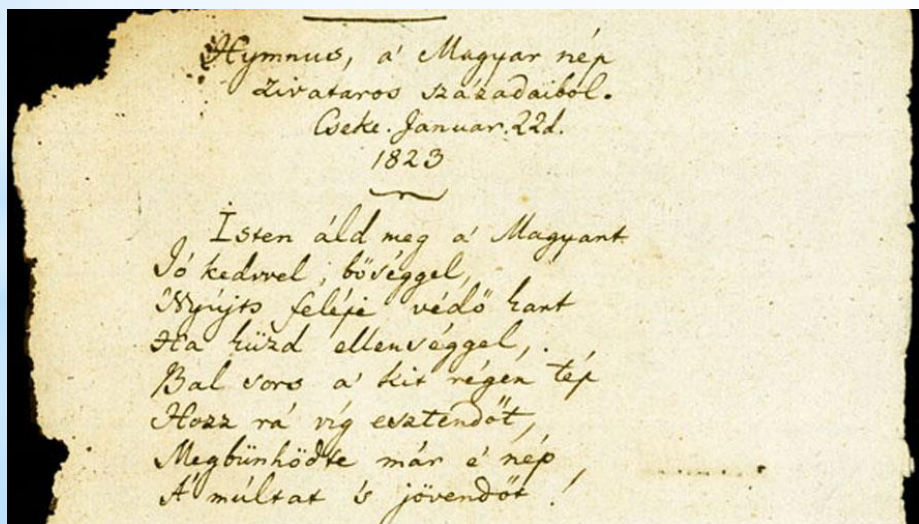
- * 1. RÉSZ: KÉRÉS – 1. VERSSZAK – E/3.
- * 2. RÉSZ: INDOKLÁS – 2-7. VERSSZAK – T/1.
  - a) 2-3. versszak: Ekkor Isten még szerette a magyar népet, ezért jó dolgokban volt része
  - b) 4-5. versszak: szenvedések, pusztítás, vereségek
  - c) 6-7. versszak: jelen, a bűnök következményeinek az összefoglalása
- * 3. RÉSZ: KÉRÉS – 8. VERSSZAK - sokkal komorabb, mint az első strófa – E/3.

* Hymnus

- * A haza fogalma – „szép haza”
- * Paradoxon: „nem lelé honját-e hazában”
- * Hiába haltak meg oly sokan a szabadságért, továbbra sincs szabadság
- * **ELLENTÉTEK:**
legyőzött török – győzedelmeskedő Ozmán
Idilli táj – pusztuló ország
vár – kőhalom
szabadság – rabság
- * **JÓSLAT:** A bűnhődés a jövőben is tartani fog → nincs pozitív jövőkép

* Hymnus

- * Kölcsey saját érzéseit fogalmazta meg a versben, mégis a nemzet himnuszává vált ← **azonosulás**, közmegegyezés
- * **RÍM**El egyszerűség jellemzi (a b a b c d c d)
- * A művészi eszközhasználatban is romantikus: zaklatott, szenvedélyes
- * **IGEIDŐK**: régmúlt és elbeszélő múlt pl. „felhozád”

* Hymnus

* **METONÍMIA** (rész-egész viszonya): A Duna és a Tisza az egész helyett áll (az egész haza)

* **EMELKEDETT KÖLTŐI JELZŐK**: szent, szép, hős

* **ALLITERÁCIÓ**:

„S nyögte Mátyás *bús* hadát
Bécsnek *büszke* vára”

* **ROMANTIKUS TÚLZÁS**:

„Vérözön lábainál,
S lángtenger fölette.”

* **Hymnus**

- * A *Hymnus ismerete kötelező* – A megzenésítését követően (**Erkel Ferenc**) vált ismertté, Kölcsey nem érte meg, hogy nemzeti himnusszá váljon
- * Előzmény: *Boldogasszony anyánk* – katolikus dal
- * 1848. augusztus 20-án nyitottak meg először nyilvános rendezvényt a Hymnusszal (Hivatalosan 1903-tól államhymnusz, de Ferenc József nem szentesítette, csak 1989-ben foglalták alkotmányba)
- * 1989 óta január 22-e a magyar **kultúra napja**

* A Hymnus utóélete

- * Egész életében a Hymnus szellemiségének megfelelő feladatot vállalt
- * „Az élet fő célja – tenni; s tenni magában vagy másokkal együtt senkinek nem lehetetlen. Tehát tégy!”
- * „Teljes birtokában lenni a nyelvnek, melyet a nép beszél: ez az első s elengedhetetlen feltétel.”

* Néhány idézet Kölcsey Ferencről

* „Jelszavaink valának: haza és haladás. Azok, kik a haladás helyett maradást akarnak, gondolják meg: miképpen a maradás szónak több jelentése van. Kor szerinti haladás éppen maradást hoz magával; veszteg maradás következése pedig senyvedés.”

* Néhány idézet
Kölcsey Ferencről

* KÖSZÖNÖM A
FIGYELMET! 😊